

LLIBERTAT

òrgan oficial antifeixista del consell municipal

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Barcelona, 13 — Telèfon n.º 258

ANY III — Mataró dimarts 4 octubre 1938 — NUM. 682

NÚMERO SOLT: 30 cts.
SUBSCRIPCIÓ: 4'00 PESSETES MES

«Liquidí's el problema dels estrangers a Espanya i aleshores el nostre problema es resoldrà com cal que es resolgui, com deu resoldre's...»

(Del discurs del Dr. Negrín al Parlament de la República).

Igualment la reraguarda...

Dos mesos ha fet que va travessar-se l'Ebre. Dos mesos que l'Exèrcit de la República està demostrant als ulls del món, la seva potència i la seva superació en tots els aspectes. Dos mesos d'una resistència que demostra clarament quina és la voluntat del poble espanyol i quina és la seva lluita.

Aquest anhel de superació. L'heroisme de la resistència posada a l'enemic en les ja històriques serres de Pàndols i Cavalls. L'elevada moral del combatent, posen de manifest una vegada més les ànsies de llibertat de un poble i l'afany de vèncer al feixisme.

Amb la conquesta de l'Ebre, deturarem l'ofensiva de Llevant; les forces que allí emprava les portava ací, estevellant-se el bo i millor de les mateixes. València fou alliberada de la pressió en què estava situada. Les ofensives de l'enemic a Extremadura fracassaren rodonament. A la seva reraguarda hi regna la desmoralització, pulx els hi asseguraren que la guerra seria curta. I desgraciadament veuen desaparèixer per sempre més molts dels seus fills sota els plans de les armes republicanes i el que és més lamentable defensant una causa que no és la seva.

Els aterra aquesta resistència. L'Exèrcit enemic lluita sense moral. Donant-se el cas més d'una vegada de negar-se a atacar les nostres posicions, Hem fet de les mateixes i amb

el nostre esforç, una ratlla infranquejable, on l'enemic s'estavellarà a cada intent que faci.

Més de dos mesos que es tanca el pas a l'enemic, malgrat les grans quantitats de metralla i l'immensa aviació italo-germana que descarrega els seus explosius de la mateixa procedència.

Tot això és assolit perquè tenim gravades dues consignes: *Resistir i marxar cada dia més units.*

¡Lluitadors de reraguarda, resistiu i marxeu també units! Lluiteu incansablement en aquest front de la producció. Si bé no té els mateixos perills que el de foc, no per això deixa de tenir una gran responsabilitat.

No us abandoneu en la monotonia que el treball de les màquines a voltes presenta, immediatament repercutirien les conseqüències al nostre front.

Treballem incansablement perquè no finguem d'escatimar res. D'aquesta manera farem més impossible el pas a l'invasor. Marxeu també units com marxa l'Exèrcit. Millorareu la producció i el rendiment serà més gran, al mateix temps que subsanareu les petites dificultats que moltes vegades presenten la fredor que hi pugui haver entre sí.

Igualment que el front, igualment la reraguarda.

J. JANÉ VOLTAS
43 Divisió - Front de l'Ebre

Apel·lació als espanyols en nom d'Espanya

Traduïm de «La Vanguardia» d'avui:

Les paraules del cap del Govern, doctor Negrín, referents a l'actitud de la República davant una suposada acció exterior, i encara que referides a la possible actitud dels espanyols de l'altra zona en presència del mateix problema, són ben explícits. Nosaltres no ens deixarem desquartitzar ni dividir en zones d'influència. Passi el que passi. Pesai a qui pesi. El sentit d'aquesta declaració, la seva evident energia moral, s'apoiem en la certesa de que per a oposar-nos a un risc d'aquesta espècie, tots els espanyols, tots els que sentim l'espanyolitat, ens reunirem.

Ens imaginem que aquestes paraules del doctor Negrín seran tan efica-

ces com altres seves, dites en moments també oportuns. No és que graviti sobre Espanya l'amenaça de que s'intenti una tasca d'aquestes que el pacifisme i el realisme de la moderna diplomàcia engendren. No. Però és prudent descartar la possibilitat de que hi hagi per allà «estadistes» que pensin apagar el foc mitjançant proposicions d'aquest estil.

Ara, com mai. Hem d'estar atents els espanyols. Els de la banda lleial i els de la banda dominada pels facciosos. Estem parlant dels espanyols, salvant els errors, les passions, i encara els crims. Hi ha un moment en què Espanya pot reclamar de tots l'auxili que la seva unitat, la subsistència de la seva història, el seu ésser en la geografia i en els annals necessiten. I amb la fi de que tots estiguem advertits, el cap del Govern ha cregut convenient dir el que ha dit.

La nostra lluita vista des de l'estranger

A l'«Humanité» diu Marcel Cachin.

«Sobre Espanya és on es dirigeixen principalment les mires de Munic. Els mateixos que han satisfet a Hitler, fins més enllà de les seves esperances, van a sentir-se apremiats per a saciar a Mussolini i aquest té les dents llargues. Sobre Espanya, sobre les Balears, sobre els Pirineus ha posat el «duce» durant dos anys els seus desitjos. Sobre Tunis dirigeix mirades d'ambició.

Ja Laval, per mitjà del Tractat Italo-francès del 7 de gener del 1935, havia donat carta blanca al dictador, a Etiòpia...

S'anuncia que els quatre van a reunir-se urgentment per a l'assumpte espanyol. Si s'assoleix donar un mal cop al valerós poble espanyol, que sofreix en holocaust de la seva llibertat des de ja fa dos anys, quin no serà el perill per al pervindre de la pau i de la llibertat i per a la França de demà?

La qüestió que s'ha plantejat ara és la de saber si els treballadors anglesos i francesos van a permetre als seus governants que s'associen a Mussolini per a salvar a Franco i per arrabassar als republicans espanyols la victòria que tant han merescut pels seus immortals sacrificis. Que es reflexioni bé sobre això.

Ja pesa sobre Espanya l'amenaça feixista, i per consegüent damunt França i Anglaterra.

Es la hora de la clarividència, de la decisió, de la unitat d'acció.

¡Desgraciats d'aquells que no compreguin l'extrema gravetat de l'hora que s'atançal.»

Referint-se a la proposició d'Espanya relativa a l'evacuació de voluntaris i a la intervenció de Litvinov en aquest assumpte, diuen les «Izvestia»:

En termes nets i concisos, Litvinov traça les característiques, tant de la relació actual de forces, entre l'agressió i les seves víctimes, com de la conducta d'aquells que amb llurs concessions i capitulacions ajuden l'agressió. Algunes frases de Litvinov acusen el terrible balanç de la política d'intervenció sostinguda pel «Comitè de No Intervenció», i exigeix la acceptació de la proposta espanyola per la S. de N.»

FALTA REPARTIDOR

del diari LLIBERTAT.

Dirigir-se a l'Administració del diari.

Clinica per a Malalties de la **Pel·l i Sang** Tractament del Dr. VISA-Dr. Llinàs
Tractament ràpid i no operatori de les almorranes (morenes)

Curació de les «úlcères (llagues) de les cames» — Tots els dimarts i dijous, de 11 a 1 — R. CASANOVA (Sta. Teresa), 50 — MATARÓ

AVIS

La COOPERATIVA D'OBRERS BARBERS I PERRUQUERS ha acordat, degut a la manca de llum en els seus establiments, que l'horari de treball sigui el següent a partir de la data d'avui:

De dimarts a dissabte (inclusius), de 8 matí a 3 tarda.

Diumenge, de 8 matí a 12 migdia.

Ço que l'esmentada Cooperativa posa a coneixement del públic en general.

Mataró, 4 d'octubre del 1938

LA JUNTA

Anuncieu a LLIBERTAT

tal 982'80 ptes. Casal dels Vells: Antoni Viñals, 630 ptes.; Conselleria de Proveïments, 120; Agrupament de la Indústria Flequera, 960; Josep Serra i Genisans, 342'05. Total 2.052'05 pessetes. Casal de les Velletes: Benet Costa, 527, 406'80 i 919'80; Conselleria de Proveïments, 120; Agrupament de la Indústria Flequera, 605'50; Josep Serra i Genisans, 430'40. Total, 3.009'50 ptes. Hospital Municipal: Benet Costa, 810, 567 i 1.422; Sindicat del Ram de la Construcció (Secció de pintors), 870; Conselleria de Proveïments, 573'15; Agrupament de la Indústria Flequera, 840. Total, 5.082'15 ptes. Cuina Municipal «Fermí Galan»: Antoni Viñals, 999'40; Agrupament de la Indústria Flequera, 1.592; Conselleria de Proveïments, 4.583. Total, 7.173'40 ptes. Colònia Joaquim Costa: Antoni Viñals, 720; Conselleria de Proveïments, 662'40; Agrupament de la Indústria Flequera, 4.889. Total, 6.271'40 ptes.

De Finances, aprovar el Padró de Contribuents per drets i taxes de Guàrdia Rural, corresponent al corrent exercici.

Desesllimar la instància de Ignasi Alomà i Alsina, en la que sol·licita que se li assigni el sou que perceben els Auxiliars de Secretaria.

Cultura: Aprovar les següents relacions de jornals satisfets al personal ocupat en les Escoles. Total, 1.041'84 pessetes.

La Presidència dona compte de l'estat econòmic de l'Ajuntament.

Mataró, 12 de setembre del 1938.—L'Alcalde, Ramon Molist.—P. A. de la C. de G., El Secretari, J. E. Sansegundo.

Informació local

CUPÓ DELS INVÀLIDS. — En el sorteig efectuat el dia 4, el premi de vint-i-cinc pessetes ha correspost al número 384.

Els números premiats amb tres pessetes són: 084, 184, 284, 484, 584, 684, 784, 884, 984.

AJUNTAMENT DE MATARÓ Conselleria-Regidoria de Finances i Proveïments AVIS

Dimecres, dijous i divendres, 5, 6 i 7 dels corrents, es repartirà SABÓ LÍQUID al preu de 2'50 pessetes el quilo a la Saboneria Torrents, tots els ciutadans inscrits en els establiments del número 38 al 49, i a la Saboneria Aerm els inscrits en els establiments del número 50 al 72.

Mataró, 4 d'octubre del 1938.—El Conseller Regidor, Josep Calvet.

—OXIGENANTE DE CARBONES, producte Científico-Tècnic reconegut

com el més formidable progrés de la termoquímica aplicada a la combustió. «Oxigenante de Carbones» estalvia quasi el 50 per cent de combustible. És aplicable a tota classe de carbons i llenyes (alzina, pi, plàtan, etc., etc.). Es ven a totes les Drogueries, Ultramarins i Ferreteries.

ALCALDIA CONSTITUCIONAL DE MATARÓ.—RECLUTAMENT.—*Mobilització dels Rams de la Construcció i de la Terra de les llevs de 1921, 1920 i 1919.*—En compliment del disposat pel Ministeri de Defensa Nacional en Decret n.º 131 de 12 de setembre últim mobilitzant als treballadors corresponents al Ram de la Construcció i de la Terra i que pertanyin a les llevs de 1921, 1920 i 1919 s'ha disposat deuen verificar la seva incorporació en la forma següent:

Lleva de 1921, dies 10 i 11 del mes en curs.

Lleva de 1920, dies 15 i 16 del corrent mes.

Lleva de 1919, dies 20 i 21 de l'actual mes.

Essent el Centre de la reunió dels reclutes de la Comarca del Maresme a Barcelona.

La presentació deuen verificar-la proveïts de mantà, una muda, cullera, plat o tartera, cantimplora o vas i calçat, tot això en bon ús.

Per a evitar retard en l'organització d'unitats, els mobilitzats seran reconeguts, si ho sol·liciten, provisionalment pel metge titular del Municipi. Al presentar-se el mobilitzat en el Centre de reunió deuen fer entrega del certificat de referència.

Acompanyarà als mobilitzats a la incorporació un representant de l'Ajuntament.

Els afectats en dites mobilitzacions han de passar a inscriure's a les Oficines de Governació i Assistència Social—Carrer de F. Layret, número 5—per a formular les corresponents relacions.

El que es fa públic per a coneixement i compliment dels interessats.

Mataró, 1.er d'octubre del 1938.—L'Alcalde, Ramon Molist.

—Les restriccions que a la indústria ha imposat la manca de materials, fa que manquin forces articles d'ús domèstic. La Cartuja de Sevilla, però, encara segueix oferint als seus clients un bon assortit d'aquests articles necessaris per a la casa o per a fer un present de bon gust.

—COMPRARIA vinya o camp en terreny pla que no sigui més lluny de 10 minuts de la Ciutat.

Raó: C. Catalunya n.º 40.

Informació del dia

Barcelona

Comunicat oficial d'ahir

EXÈRCIT DE TERRA

FRONT DE L'EST.—Han continuat durant tota la jornada els violents atacs de les forces al servei de la invasió, ajudats per la constant acció de gran massa d'avions italo-alemanys, a les nostres posicions de Serra Lavall de la Torre i S. E. de Coll del Coso, en la zona de l'Ebre. Després de repetits i costosíssims intents, la infanteria facciosa aconseguí ocupar les cotes 361, 332 i 321, i foren totalment rebutjats la resta de llurs atacs.

Ahir, un caça Fiat aterra, en perfecte estat, en territori propi, i fou capturat l'italià que el tripulava.

Avui, aparells de caça propis que patrullaven per aquest front, entaularen combat amb diverses esquadretes de Fiat, i aterraren diversos aparells italians, sense que el seu nombre pugui encara precisar-se per haver-se desenvolupat el combat enmig de gran nevositat i gairebé tot ell en terreny enemic. En la nostra zona calgué, no obstant, un Fiat, i es capturà el seu pilot.

En persecució dels aviadors estrangers, els nostres caces arribaren fins a l'aeròdrom enemic de La Cènia, i foren hostilitzats, sense conseqüències, per les seves defenses antiaèries.

AVIACIÓ

En la nit d'ahir i mañada d'avui, els avions estrangers realitzaren cinc agressions contra la zona portuària de Barcelona. Una de les bombes que llançaren produí danys en el mercant

anglès «Lake-Genève», i causaren un ferit a bord del vaixell. Un altre explosiu calgué en el mercant també britànic «African Mariner».

Totes les agressions foren portades a terme per hidros alemanys, tipus «Heinkel 59».

El Diari Oficial de la Generalitat

El Diari Oficial de la Generalitat publica un decret d'Agricultura destituint la Junta Municipal Agrària de Moncada per no haver complert les disposicions del Comitè Agrari.—Fabra.

Penyores

El Tribunal permanent de guàrdia ha imposat una penyora de 15.000 pessetes a Joan Pujol, altre de 5.000 pessetes J. Ris i M. Mir.

El Comitè administratiu de la Casa Filla de J. Vilar, de Tarragona, han estat condemnats a pagar dos dels seus components penyores de 20.000 pessetes i altres dos una penyora de cinc mil pessetes; a més els dos primers han estat condemnats a un mes d'arrest.—Fabra.

Visites

El Director General de Seguretat ha rebut, aquest matí, les visites dels diputats senyors Méndez i Gómez Hidalgo.—Fabra.

Notes de la Generalitat

El President de la Generalitat ha rebut les visites del diputat senyor Casanelles, el director del diari «Llibertat» de Madrid, senyor Hermosilla i el Comissari de Propaganda de la Generalitat.

En tornar el senyor Companys a la Residència s'ha trobat amb els periodistes i els ha dit que no tenia cap notícia per comunicar.—Fabra.

Diputat que mor

Aquest matí ha tingut lloc a Ribes l'enterrament del diputat socialista senyor Muñoz Zafra el qual morí a Núria.

Han assistit a l'enterrament el vicepresident del Parlament senyor

Fernàndez Clérigo, el sot-secretari de la Presidència senyor Prat, i el diputat senyor Ramoneda en representació del Partit Socialista.—Fabra.

Notes de Governació

El Conseller de Governació ha rebut les visites del Director general de Assistència i l'Ajuntament de Montgat.—Fabra.

Estranger

Temporal a Anglaterra

LONDRES.—Durant la darrera nit s'ha desencadenat a Anglaterra, particularment a les regions del Nord i de l'Est un violent temporal de vent i pluja.

El tràfic amb les illes de Wigh han estat suspeses.—Fabra.

La situació a Txecoslovàquia

PRAGA.—El partit populista eslovac ha exposat en una nota de tons molt enèrgics al Govern les seves reivindicacions.

Sembla que no tindran confirmació les notícies que circulen fa dos dies referents a un canvi de Govern, almenys fins que el Partit Populista hagi fixat la seva actitud.—Fabra.

A Iugoslàvia jutgen severament l'acord dels Quatre

BELGRAD.—L'opinió iugoslava comenta severament els acords de Munic i es preocupa de les seves conseqüències.

El periòdic «Vreme» publica un editorial sobre el fracàs de la Societat de Nacions i del sistema de seguretat col·lectiva. «Després de China, Abissínia, Àustria i Espanya—escriu el periòdic—s'ha presentat el drama txecoslovac, i l'edifici de la seguretat col·lectiva ha caigut.

El cas de Txecoslovàquia, que fins el darrer moment havia estat animada en la seva resistència i que en el moment crític ha estat abandonada, ha aclarit dramàticament la situació internacional.»

Compraria despatx

Bon estat.
Ofertes a Fot. Carreras.

IMPREMTA MINERVA. — MATARÓ

Atenció, Empreses Col·lectivitzades!

El Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya publicava, el dia 9 del corrent, un Decret del Departament d'Economia, en l'articulat del qual hi consta el que segueix:

Art. 6.º En l'ordre comptable i financer de l'empresa, és de la competència de l'interventor, el següent:

a) b) c) d)
(e) Autoritzar amb la seva signatura tots els documents que signifiquin disposició o mobilització de cabals.

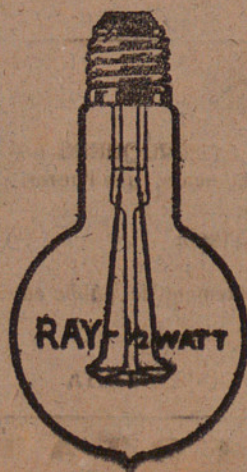
Art. 14.º A partir de la data de la publicació d'aquest Decret al DIARI OFICIAL els interventors-delegats en exercici adaptaran llur actuació a les normes ací establertes. Pel que es refereix a la signatura de documents que impliquin mobilització de cabals, caldrà registrar les signatures al Negociat de Legalitzacions del Departament d'Economia i les Banques i establiments de crèdit deixaren d'admetre paper que no porti aquest requisit, trenta dies després de la publicació d'aquest Decret.

En conseqüència, els Delegats de la Generalitat a les Empreses Bancàries i Institucions d'Estalvi de Catalunya hauran de tenir cura que, a partir del dia 9 de maig propi, sigui complimentat l'esperit i lletra del que queda ordenat pel Decret de referència.

Barcelona, 15 d'abril del 1938.

El Cap del Servei Tècnic del Crèdit i de l'Estalvi

Banca Arnús - Banc Espanyol de Crèdit - Banc Hispano Colonial - Banc Urquijo Català - Majó Germans, Banquers - Caixa d'Estalvis de Mataró.

MILESA

Manufactura Ibèrica de Làmparas Elèctriques S. A.

Bombetes de tots els tipus

Quals: «Pera», «½ watt», «Standard», «Opalines», «Llum del dia».

De fantasia: «Flames», «Esfèriques», «Perfums», «Cilíndriques», «Xinxetes», etc.

Fàbrica a Mataró:

FRANCIS LAYRET (Dada 1)
Tel. 106